

# ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

**Προϋπόθεση  
η ενοποίηση**

Η τραπεζική ενοποίηση αποτελεί προϋπόθεση, ώστε ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας να αναλάβει την απευθείας επανακεφαλαιοποίηση τραπεζών και να μην επιβαρύνεται με αυτήν το δημόσιο χρέος των χωρών της Ευρωζώνης.

**[χρονοδιάγραμμα]** Τα σχέδια που έχουν ο πρόεδρος του Eurogroup και η Κομισιόν υποστηρίζονται από την πλειονότητα των χωρών

## Στη Σύνοδο Κορυφής οι τελικές αποφάσεις

Του Νίκου Μπέλλου  
nbellos@naftemporiki.gr

Στη συνάντηση των Ευρωπαίων ηγετών, στις 18 και 19 Οκτωβρίου, θα ληφθούν οι τελικές αποφάσεις για την Ελλάδα, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα που έχουν σχεδιάσει ο πρόεδρος του Eurogroup και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το οποίο τυγχάνει και της υποστήριξης της συντριπτικής πλειονότητας των χωρών της Ευρωζώνης.

Αυτό υποστηρίζουν στην έδρα της Κομισιόν, στις Βρυξέλλες, με αφορμή τις φήμες που κυκλοφορούν περί λήψης των αποφάσεων για την Ελλάδα, την Ισπανία και την Κύπρο, υπό μορφή «πακέτου», εντός του Νοεμβρίου.

Οι ίδιες πηγές επιβεβαιώνουν ότι όντως η γερμανική κυβέρνηση ζήτησε παρασκηνακά από τον κ. Γιούνκερ και τους άλλους εταίρους να ληφθεί η απόφαση για τις τρεις χώρες-πακέτο, το Νοέμβριο. Το έκανε για καθαρά εσωτερικούς πολιτικούς λόγους, διότι το Βερολίνο θεωρεί πιο εύκολο να πάει μια φορά στο εθνικό κοινοβούλιο και για τις τρεις χώρες, παρά να το κάνει χωριστά, με δεδομένη την αρνητική στάση των Γερμανών σε διασώσεις χωρών.

### Διαφορετικές περιπτώσεις

Ωστόσο, τόσο ο κ. Γιούνκερ όσο και ο αντιπρόεδρος της Κομισιόν, Ολι Ρεν, αλλά και ο πρόεδρος της Ε.Ε., Χέρμαν Βαν Ρόμπεϊ, θεωρούν ότι οι τρεις χώρες είναι διαφορετικές περιπτώσεις, που δεν έχουν την ίδια ανάγκη. Και επιπλέον δεν θα είναι έτοιμες ταυτόχρονα.

Για παράδειγμα, η Ελλάδα έχει άμεση ανάγκη τη λήψη απόφασης τον Οκτώβριο για την εκταμίευση της επόμενης δόσης των 31,5 δισ. ευρώ, ώστε να προχωρήσει η επανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών, που αντιμετωπίζουν σήμερα τεράστιο πρόβλημα ρευστότητας.

Αντίθετα η Ισπανία, όπως τονίζουν, δεν είναι ακόμη βέβαιο ότι θα υποβάλει αίτημα για μιλύρες πρόγραμμα και μνημόνιο, δεδομένου ότι η Μαδρίτη μετράει τα υπέρ και τα κατά ενός τέτοιου αιτήματος και, κυρίως, θέλει να διασφαλίσει πως δεν θα συνεπάγεται τη λήψη πρόσθετων μέτρων, κάτι που σήμερα δεν το εγγυάται κανένας. Η



Στις Βρυξέλλες, αισιοδοξούν ότι η Άνγκελα Μέρκελ και η κυβέρνηση της θα συναινέσουν στα χρονοδιαγράμματα που έχει σχεδιάσει η Κομισιόν. Η φωτογραφία από την τελευταία Σύνοδο Κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την κα Μέρκελ να συνομιλεί με τον Μάριο Ντράγκι (αριστερά) και τον Μάριο Μόντι.

**Ο πρόεδρος της Ε.Ε., Χέρμαν Βαν Ρόμπεϊ, χαρακτηρίζει κρίσιμη την προσεχή Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε., στις 18 και 19 Οκτωβρίου.**

Κύπρος, από την πλευρά της, δεν θα είναι έτοιμη πριν από το τέλος Οκτωβρίου και υπό την προϋπόθεση ότι η Λευκωσία θα αποφασίσει τι θέλει, γιατί μέχρι στιγμής αυτό δεν έχει διευκρινιστεί.

### Επίπτωση στις αγορές

Οι υποστηρικτές της εξέτασης του ελληνικού ζητήματος χωριστά, και το συντομότερο, προβάλλουν έναν ακόμη λόγο για επίσηυση της απόφασης που έχει να κάνει με τις αγορές. Θεωρούν ότι όσο το ελληνικό πρόβλημα παραμένει ανεπίλυτο, θα εξακολουθεί να υπάρχει νευρική κατάσταση στις αγορές, η οποία θα

μπορούσε να εξελιχθεί σε αναταραχή, εξαιτίας των διαφόρων αρνητικών δημοσιευμάτων. Θεωρούν, επίσης, ότι η χρονική στιγμή για επιτάχυνση των ενεργειών στη λήψη των αποφάσεων είναι πολύ καλά, κυρίως μετά την τελευταία απόφαση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, για παρέμβαση στη δευτερογενή αγορά κρατικών ομολόγων.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται και η προχθεσινή δήλωση του προέδρου της Ε.Ε., Χέρμαν Βαν Ρόμπεϊ, μέσω βίντεο που ανέβασε στον προσωπικό του λογαριασμό στο Twitter, όπου καλεί τα κράτη-μέλη να μη χάσουν την «αίσθηση του επείγοντος». «Διαπιστώνω μια τάση να ξεχνούν την αίσθηση του επείγοντος», επισημαίνει ο κ. Βαν Ρόμπεϊ, υπογραμμίζοντας ότι αυτό δεν πρέπει να συμβεί, πρέπει να εργαστούμε άμεσα όλοι μαζί για την αντιμετώπιση των προβλημάτων.

Ο πρόεδρος της Ε.Ε. έκανε έκκληση στους Ευρωπαίους ηγέτες να κάνουν γρήγορα, γιατί, όπως τονίζει, υπάρχουν ακόμη θέματα προς διευθέτηση, ενώ χαρακτηρίζει κρίσιμη την προ-

### > Προετοιμασία

Στη συνεδρίαση του Eurogroup της 8ης Οκτωβρίου, δεν θα ληφθεί απόφαση, αλλά θα προετοιμαστεί, ενώ είναι πολύ πιθανό ότι θα απαιτηθεί μια ακόμη συνεδρίαση, μέσω τηλεδιάσκεψης του Eurogroup, πριν από τη Σύνοδο Κορυφής, στις 18 και 19 Οκτωβρίου. Κι αυτό προκειμένου να επιλυθεί σχεδόν το σύνολο των ανοικτών θεμάτων και να διευκολυνθεί η υιοθέτηση του «πακέτου» από τους Ευρωπαίους ηγέτες. Φυσικά, το παραπάνω σενάριο τελεί υπό την αίρεση της αλλαγής στάσης της Γερμανίας σχετικά με τη θέση που διατύπωσε για συνολική απόφαση «πακέτο» για όλες τις χώρες το Νοέμβριο. Στις Βρυξέλλες, εμφανίζονται συγκερατμένα αισιόδοξοι ότι το Βερολίνο, υπό την πίεση των κοινοτικών αξιωματούχων και της συντριπτικής πλειοψηφίας των εταίρων, θα συναινέσει τελικά στο παραπάνω χρονοδιάγραμμα.

σεχή Σύνοδο Κορυφής της Ε.Ε., στις 18 και 19 Οκτωβρίου. Οπως αναφέρει χαρακτηριστικά, η Ευρώπη βρίσκεται στο σωστό δρόμο, αλλά η εργασία δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί. «Οι προσπάθειές μας αρχίζουν να αποδίδουν, αλλά δεν πρέπει να μένουμε με σταυρωμένα τα χέρια», καταλήγει ο κ. Βαν Ρόμπεϊ.

Σύμφωνα με πηγές από το περιβάλλον του προέδρου της Ε.Ε., η παρέμβαση αυτή αποφασίστηκε τόσο την επίλυση των επόμενων προβλημάτων χωρών, όπως της Ελλάδας όσο και τις διαφωνίες που καταγράφονται στην προώθηση της τραπεζικής ενοποίησης.

Μάλιστα, για την τραπεζική ενοποίηση, ενώ η Κομισιόν προτείνει να ληφθεί απόφαση μέχρι το τέλος του έτους για τη σύσταση του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού υπό την αιγίδα της ΕΚΤ, που θα αναλάβει την εποπτεία των 6.000 χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων της Ευρωζώνης, η Γερμανία, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο για διαφορετικούς λόγους προβάλλουν εμπόδια.

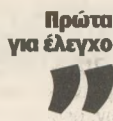
### Στην Ομάδα Εργασίας την Πέμπτη

▼ Μια πρώτη συζήτηση σε τεχνικό επίπεδο με βάση τη μέχρι τώρα αξιολόγηση της τριήμερης Ομάδας Εργασίας της Ευρωζώνης και θα έχει τη μορφή δείπνου, όπου εκτός του ελληνικού ζητήματος θα εξεταστεί και το θέμα της Ισπανίας. Την επόμενη μέρα η Ομάδα Εργασίας θα εξετάσει την κατάσταση στις άλλες «προβληματικές» χώρες (Κύπρος, Πορτογαλία, Σλοβενία). Η πρώτη πολιτική συζήτηση με βάση την εισήγηση της Ομάδας Εργασίας θα γίνει στην τακτική συνεδρίαση του Eurogroup στις 8 Οκτωβρίου. Οπως τονίζουν στις Βρυξέλλες, στην εν λόγω συνεδρίαση θα κυριαρχήσει το ελληνικό ζήτημα γιατί η αξιολόγηση της τριήμερης Ομάδας Εργασίας θα έχει ολοκληρωθεί. Οι υπουργοί Οικονομικών θα βάλουν στο «τραπέζι» τόσο την εκταμίευση της επόμενης δόσης όσο και το θέμα της επιμήκυνσης, καθώς και τα σενάρια για την κάλυψη του επιπλέον κόστους της στήριξης που θα απαιτηθεί.

Οπως επισημαίνουν στις Βρυξέλλες, όλα τα σενάρια αναζήτησης χρημάτων θα συζητηθούν, εκτός από το «κούρεμα» του επίσημου τομέα, και ειδικότερα του σκέλους των διμερών δανείων, γιατί καμία κυβέρνηση δεν είναι πρόθυμη να επιβαρύνει άμεσα τους φορολογούμενους.

Οι λύσεις θα αναζητηθούν μέσω της ΕΚΤ και των κεντρικών τραπεζών, που κατέχουν ελληνικά ομόλογα και θα περιλαμβάνουν είτε διάθεση των ομολόγων τους στην τιμή που τα αγόρασαν είτε μεγάλη επιμήκυνση του χρόνου αποπληρωμής τους.

Ηδη έχουν ξεκινήσει συζητήσεις κοινοτικών αξιωματούχων και Ευρωπαίων ηγετών (Μέρκελ, Ολάντ) με τον πρόεδρο της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, ο οποίος καλείται για μια ακόμη φορά να βρει λύση και για τα επόμενα προβλήματα χωρών της Ευρωζώνης.



Πρώτα στην τρόικα για έλεγχο και μετά στην **κυριακή Βουλή** θα κατατεθεί ο **προϋπολογισμός του 2013**, σύμφωνα με το δημοσιονομικό σκέλος του μνημονίου, όπως δημοσιεύθηκε χθες στην ιστοσελίδα StockWatch. Ο προϋπολογισμός θα πρέπει, σύμφωνα με έγγραφο που δημοσιεύει η ιστοσελίδα, να περιλαμβάνει μόνιμα μέτρα ύψους 360 εκατ. ευρώ, ώστε το έλλειμμα να μειωθεί στο 2,5% του ΑΕΠ από 4,5% που θα πρέπει να είναι φέτος.

## ΕΝΤΑΣΕΙΣ

Δημοσίευμα της «The New York Times» αναφέρει ότι οι εντάσεις μεταξύ της ελληνικής κυβέρνησης και των πιστωτών της βρίσκονται σε «**οριακό σημείο**», καθώς η Ελλάδα εισέρχεται σε μια εβδομάδα «καθοριστικής σημασίας». Όπως σημειώνεται, το εν λόγω αδιέξοδο αποκαλύπτει το βαθμό στον οποίο η ελληνική κυβέρνηση βρίσκεται σε επιφυλακή για τις αυξανόμενες αντιδράσεις των Ελλήνων πολιτών.

**[Ξένος Τύπος]** Δημοσιεύματα θέλουν την Ελλάδα να χρειάζεται περισσότερα χρήματα και χρόνο - Τίθεται θέμα εκταμίευσης της επόμενης δόσης

# Φουντώνουν πάλι τα σενάρια περί αδυναμίας στην τήρηση δεσμεύσεων

Φουντώνουν και πάλι τα σενάρια γύρω από την αδυναμία της Ελλάδας να ανταποκριθεί στις δεσμεύσεις της, με τις επιπλοκές στο ζήτημα του ελληνικού προγράμματος προσαρμογής να ξεχωρίζουν στα χθεσινά δημοσιεύματα Τύπου, που θέλουν την Ελλάδα να χρειάζεται περισσότερα χρήματα αλλά και χρόνο, για να ορθοποδήσει, θέτοντας μάλιστα και θέμα εκταμίευσης της επόμενης δόσης, εν μέσω υποψιών ότι μπορεί να χρειαστεί και δεύτερη αναδιάρθρωση του χρέους της, αυτή την φορά από τον επίσημο τομέα των δανειστών της.

Αφορμή έδωσε το χθεσινό δημοσίευμα της γερμανικής εφημερίδας Sueddeutsche Zeitung, που επικαλείται πηγές της Ε.Ε. και το οποίο αναφέρει ότι η Ελλάδα θα καταφέρει να επιστρέψει στις αγορές το 2020, ενώ οι δανειακές ανάγκες της θα ανέλθουν σε 30 δισ. ευρώ και θα εξακολουθήσει να εξαρτάται από την εξωτερική βοήθεια και μετά το 2014.

### Ανάλυση κόστους

Το ίδιο ρεπορτάζ επισημαίνει, πάντως, ότι η γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, η οποία συναντάται σήμερα στο Βερολίνο με τη Γερμανίδα καγκελάριο Ανγκελα Μέρκελ, έχει ζητήσει να δοθεί περισσότερος χρόνος στην Ελλάδα, με την ανάληψη από την Ευρώπη του κόστους που συνεπάγεται αυτή η χρονική μετατόπιση. Στο άρθρο αναφέρεται και το ενδεχόμενο να αποχωρήσει το ΔΝΤ από την τρόικα, εφόσον η Ελλάδα δεν μπορεί να τηρήσει τα ισχύοντα χρονοδιαγράμματα. Επικαλούμενη μαρτυρίες τριών κεντρικών τρα-

πεζιτών, η εφημερίδα επισημαίνει ότι απίτες της «τρίπιας» θεωρούνται η υστέρηση των 10 δισ. ευρώ, που προέκυψε με την έναρξη του δεύτερου προγράμματος, η μη τήρηση των δεσμεύσεων στην εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων -κυρίως στις ιδιωτικοποιήσεις και στο φορολογικό και η ύφεση, η οποία οδηγεί σε μείωση των κρατικών εσόδων και σε αύξηση της ανεργίας. Στο δημοσίευμα επισημαίνεται δε ότι, αν και οι κυβερνήσεις των χωρών της Ευρωζώνης επιθυμούν την παραμονή της Ελλάδας στο κοινό νόμισμα, διατάζουν να διαθέσουν τους απαραίτητους επιπλέον πόρους, φοβούμενες τις αντιδράσεις των πολιτών τους.

Ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, έσπευσε να απαντήσει ότι «κάθε υπόθεση εκ των προτέρων δεν έχει κανένα νόημα», όταν ρωτήθηκε για την πιθανότητα να υπάρξει και νέα αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, συμβου-

### > Χωρίς την ΕΚΤ

Το πιθανό χρηματοδοτικό κενό της Ελλάδας μπορεί να καλυφθεί μόνο από τις χώρες-μέλη της Ευρωζώνης και η ΕΚΤ δεν μπορεί να συμμετέχει σε καμία ενδεχόμενη αναδιάρθρωση χρέους, αναφέρει το μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της κεντρικής τράπεζας της Ευρωζώνης, Γιόργκ Ασμουςεν. Σε συνέντευξή του σε γερμανική εφημερίδα, που δημοσιεύεται σήμερα, ο κ. Ασμουςεν τόνισε ότι «η ΕΚΤ δεν μπορεί σε συμμετέχει σε καμία τέτοιου είδους αναδιάρθρωση, επειδή αυτό συνιστά κρατική χρηματοδότηση, η οποία απαγορεύεται».



λεύοντας να επιδειχθεί υπομονή εν όψει της δημοσίευσης της τρόικας σχετικά με την οικονομική κατάσταση της Ελλάδας. «Συμφωνούμε πάντα ότι είμαστε υπομονετικοί αναμένοντας την επόμενη έκθεση της τρόικας, αφού άλλωστε τίποτε δεν μπορεί να γίνει πριν από τη δημοσίευσή της», δήλωσε ο κ. Σόιμπλε στη διάρκεια συνέντευξης Τύπου από τη Βάνα της Φινλανδίας, ύστερα από συνάντησή του με τους ομολόγους του από Φινλανδία και Ολλανδία. Ο Ολλανδός υπουργός Οικονομικών, Γιαν Κέες ντε Γιάγκερ, δήλωσε, από την πλευρά του, ότι το γαλλικό αίτημα, να δοθούν στην Ελλάδα δύο ακόμη χρόνια για τη μείωση των δαπανών, είναι «πολύ πρώιμο» και θα μπορούσε να δώσει στη χώρα την ευκολία να καθυστερήσει τα μέτρα λιτότητας και τις μεταρρυθμίσεις.

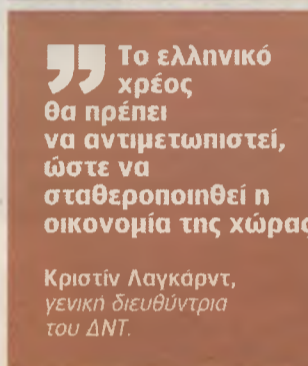
### Υποψίες

Και όλα αυτά, τη στιγμή που εντείνονται τα σενάρια περί νέας αναδιάρθρωσης του ελληνικού χρέους, καθώς, σύμφωνα με δημοσίευμα της «Guardian», αυξάνονται οι υποψίες μεταξύ των μελών της κυβέρνησης του Έλληνα πρωθυπουργού, Αντώνη Σαμαρά, ότι το ΔΝΤ μπλοκάρει επίταδες τη συμφωνία για τις περικοπές δαπανών ύψους 11,9 δισ. ευρώ που είναι απαραίτητες για την εκταμίευση της επόμενης δόσης. Βασικά, θέλουν να αποτύχουν τα μέτρα, ώστε η Ελλάδα να αναγκαστεί να ζητήσει νέο «κούρεμα» του χρέους της, αλλά γνωρίζουμε ότι την άποψη αυτή δεν τη συμμερίζεται ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε η Γερμανία, η οποία αντιτίθεται σθεναρά σε μια νέα αναδιάρθρωση του χρέους αυτή τη στιγμή», αναφέρει η εφημερίδα, επικαλούμενη καλά πληροφορημένη πηγή από την Αθήνα. Η εφημερίδα σημειώνει ότι ο κ. Σαμαράς τηλεφώνησε προσωπικά στη γενική διευθύντρια του ΔΝΤ, Κριστίν Λαγκάρντ, την Παρα-



«Συμφωνούμε πάντα ότι είμαστε υπομονετικοί, αναμένοντας την επόμενη έκθεση της τρόικας.»

Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας.



«Το ελληνικό χρέος θα πρέπει να αντιμετωπιστεί, ώστε να σταθεροποιηθεί η οικονομία της χώρας.»

Κριστίν Λαγκάρντ, γενική διευθύντρια του ΔΝΤ.



«Το γαλλικό αίτημα, να δοθούν στην Ελλάδα δύο ακόμη χρόνια για τη μείωση των δαπανών, είναι «πολύ πρώιμο».»

Γιαν Κέες ντε Γιάγκερ, υπουργός Οικονομικών της Ολλανδίας.

σκευή, για να ζητήσει την αποκλιμάκωση της έντασης, μετά τη σύγκρουση του επικεφαλής της αποστολής της τρόικας στην Ελλάδα με τον Έλληνα υπουργό Οικονομικών για τις περικοπές. Η κα Λαγκάρντ ανέφερε ότι η κρίση χρέους και η προβλεπόμενη περικοπή του προϋπολογισμού στις ΗΠΑ, στις αρχές του επόμενου έτους, δημιουργούν σημαντικούς κινδύνους και ότι το Ταμείο πρέπει να επιδείξει ελαστικότητα στις χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα.

### Δημόσια αναγνώριση

Μία ημέρα νωρίτερα, η κα Λαγκάρντ είχε διαμνησεί, στο πλαίσιο συνέντευξής της στο Peterson Institute for International Economics στην Ουάσινγκτον, ότι το ελληνικό χρέος θα πρέπει να αντιμετωπιστεί, ώστε να σταθεροποιηθεί η οικονομία της χώρας, δήλωση που ερμηνεύθηκε από πολλούς ως μία δημόσια -αν και όχι σαφή- αναγνώριση από το Ταμείο, ότι μία αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, που κατέχουν οι κυβερνήσεις της Ευρωζώνης, ίσως να ήταν αυτό που χρειάζεται για να μπει το ελληνικό πρόγραμμα στο σωστό δρό-

μο, όπως αναφέρεται σε δημοσίευμα της WSJ. Ο στόχος της μείωσης του ελληνικού χρέους στο 120% του ΑΕΠ έως το 2020 εξακολουθεί να υφίσταται, φέρεται να δήλωσε η κα Λαγκάρντ, υποστηρίζοντας ωστόσο ότι τα μέτρα στον τομέα προϋπολογισμού και δομικών μεταρρυθμίσεων δεν θα επιλύσουν το χρηματοδοτικό κενό της χώρας, καθώς οι προβλέψεις για την οικονομία παραμένουν αδύναμες. Ωστόσο, η κα Λαγκάρντ δεν ανέπτυξε τα σχόλιά της για το ελληνικό χρέος, αν και ερωτήθηκε για το εάν η Ε.Ε. και η ΕΚΤ πρέπει να επωμιστούν απώλειες στα ελληνικά ομόλογα που κατέχουν. Ωστόσο, ο Γιάκομπ Κίρκεγκαρντ, συνεργάτης του Peterson Institute, τόνισε ότι «εάν το ΔΝΤ συνεχίσει να ακολουθεί τον ίδιο στόχο επί της αναλογίας του χρέους, τότε δεν υπάρχει άλλη λύση από την αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους που κατέχει ο επίσημος τομέας», συμπληρώνοντας ότι «ένα τέτοιο ενδεχόμενο δεν θα συμβεί τώρα, αλλά όταν θα υπάρξουν περισσότερες πολιτικές ευκαιρίες», σύμφωνα πάντα με τη WSJ.

[SID:6851152]

## Πρόταση Μέρκελ για δημιουργία αποθεματικού

▼ Τη δημιουργία ενός κεντρικού προϋπολογισμού των χωρών της Ευρωζώνης ως εναλλακτική λύση στην έκδοση ευρωομολόγων για την κοινή διαχείριση του δημόσιου χρέους προωθεί η Γερμανίδα καγκελάριος, Ανγκελα Μέρκελ. Σύμφωνα με τη γαλλική εφημερίδα «Le Monde», το Βερολίνο, που δέχεται τεράστιες πιέσεις από τους εταίρους για την έκδοση ευρωομολόγων, θα προτείνει τη δημιουργία ενός αποθεματικού για τις χώρες της Ευρωζώνης που λαμβάνουν οικονομική βοήθεια (όπως η Ελλάδα, η Πορτογαλία, η Ιρλανδία) προκειμένου να τις ενθαρρύνουν να εφαρμόσουν επώδυνες μεταρρυθμίσεις. Σε μια τέτοια περίπτωση, θα επιτρεπόταν η μεταφορά κεφαλαίων εντός της Ευρωζώνης χωρίς να αντιτίθεται στις Συνθήκες ή στο γερμανικό Σύνταγμα.

Οπως επισημαίνει το δημοσίευμα, η γερμανική πρόταση συναντά αντιδράσεις, κυρίως από τις χώρες εκτός Ευρωζώνης. Ωστόσο, φέρεται ότι την υποστηρίζει ο πρόεδρος της Ε.Ε., Χέρμαν Βαν Ρόμπει, ο οποίος εκτιμά ότι θα επιτρέψει την απεμπλοκή των συζητήσεων για την εμβάθυνση της νομισματικής ένωσης που σήμερα έχουν παραλύσει λόγω των θεσμικών δυσκολιών. Το όλο θέμα φαίνεται ότι θα συμπεριληφθεί στην ατζέντα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 18-19 Οκτωβρίου.

### Η Nomura

Σε σημαντική ελάφρυνση του χρέους της χώρας μπορεί να οδηγήσει η άμεση ανακεφαλαιοποίηση των τραπεζών από το ESM, σύμφωνα με τη Nomura, η οποία όμως θα είναι χαμηλότερη του 25%, όπως έχει σημειωθεί κατά καιρούς. Ειδικότερα, ο οίκος σημειώνει πως το μέγεθος της ανακεφαλαιοποίησης θα είναι χαμηλότερο των 50 δισ. ευρώ, καθώς, σύμφωνα με τη μελέτη βιωσιμότητας του χρέους από την τρόικα, το Δημόσιο μπορεί να ανακτήσει έως και 16 δισ. ευρώ από το ποσό της ανακεφαλαιοποίησης μέσω της πώλησης μετοχών. Αυτό μας οδηγεί σε 34 δισ. ευρώ, που θεωρείται και ως πιθανή ελάφρυνση του χρέους (ήτοι 16% του ΑΕΠ). [SID:6851521]



Ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας, διέψευσε δημοσιεύματα του ηλεκτρονικού Τύπου, που του απέδωσαν ότι η κυβέρνηση προτίθεται να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους. «Τέτοιος όρος δεν εμπεριέχεται στο περιεχόμενο της απάντησης, μιας και δεν υπάρχει τέτοια σκέψη», ανέφερε χαρακτηριστικά.



Το κόστος της επιπλέον χρηματοδότησης για την επιμήκυνση αφορά στην κάλυψη των επιπλέον δανειακών αναγκών του Δημοσίου, για τη διετία 2015-2016, όταν το Δημόσιο εκτιμάται ότι δεν θα μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις του για λήξεις ομολόγων, με δανεισμό από τις αγορές.

**[ΥΠΟΙΚ]** Στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων η νέα αναδιάρθρωση του χρέους και η επιμήκυνση της διάρκειας του προγράμματος

# Ζητούμενο η μετάθεση λήξης ομολόγων

Των Πάνου Κακούρη και Μιχάλη Χατζηκωνσταντίνου

Στην επιμήκυνση της διάρκειας των ομολόγων, που κατέχει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, ή σε «κούρεμα» των συγκεκριμένων ομολόγων προσβλέπει η ελληνική κυβέρνηση, για να καλυφθεί το επιπλέον κόστος της επιμήκυνσης του προγράμματος προσαρμογής της οικονομίας.

Η νέα αναδιάρθρωση του χρέους και η επιμήκυνση της διάρκειας του προγράμματος τέθηκαν πλέον και επισήμως στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, με τις διαφωνίες να εντοπίζονται μόνο στο συνολικό κόστος της επιμήκυνσης, που, σύμφωνα με τα σενάρια, κυμαίνεται από 13 μέχρι 28 δισ. ευρώ και στη διαδικασία της αναδιάρθρωσης του χρέους. Ο υπ. Οικονομικών, Γιάννης Στουρνάρας, για πρώτη φορά παραδέχθηκε, χθες, ότι, σε περίπτωση που η Ελλάδα λάβει διετή επιμήκυνση του προγράμματος, οι επιπλέον ανάγκες χρηματοδότησης θα κυμανθούν μεταξύ 13 και 15 δισ. ευρώ, ενώ ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, Χρήστος Σταϊκούρας, με έγγραφο του στη Βουλή αποδέχεται ότι υπάρχουν αστοχίες στο πρόγραμμα (βαθύτερη ύφεση, υστέρηση αποκρατικοποιήσεων και υψηλότερο πρωτογενές έλλειμμα), που απειλούν τη βιωσιμότητα του χρέους, επιβεβαιώνοντας το ρεπορτάζ της «N» της Δευτέρας 24 Σεπτεμβρίου. Αναλυτικότερα, ο κ. Στουρνάρας δήλωσε στο Reuters ότι, εάν δοθεί στην Ελλάδα διετής επιμή-

κυνση για την επίτευξη των στόχων, τότε το κενό χρηματοδότησης θα κυμανθεί μεταξύ 13 και 15 δισ. ευρώ.

«Εκτιμούμε ότι το κενό χρηματοδότησης, που θα δημιουργηθεί εάν λάβουμε διετή επιμήκυνση, θα διαμορφωθεί μεταξύ 13 και 15 δισ. ευρώ», είπε ο υπουργός, ενώ υποστήριξε πως μπορεί να καλυφθεί το συγκεκριμένο ποσό χωρίς επιπλέον βάρος για τους φορολογουμένους της Ευρώπης. Σε ερώτημα της «N» για τον τρόπο κάλυψης

δευτερογενή αγορά ομολόγων και όχι στην ονομαστική τους αξία. Παράλληλα, ο κ. Στουρνάρας επιβεβαίωσε, επίσης, πως το δημοσιονομικό κενό της Ελλάδας σε σχέση με τους στόχους που έχουν τεθεί για το 2013-2014 παραμένει στα 13,5 δισ. ευρώ και όχι στα 20 ή 30 δισ. ευρώ, που το ανεβάζουν δημοσιεύματα ξένων εφημερίδων. Πρέπει να διευκρινιστεί ότι το «δημοσιονομικό κενό» αφορά στα μέτρα που πρέπει να ληφθούν στη διετία 2013-2014, προκειμένου το έλλειμμα

τους ίδιους όρους και τις ίδιες ημερομηνίες ωρίμασης. Στόχος της ελληνικής κυβέρνησης είναι η χρονική μετατόπιση της λήξης τους, από το 2017 και μετά.

## Ανάγκη κάλυψης του κενού

Το ενδεχόμενο πιθανής μετακύλισης των λήξεων των ελληνικών ομολόγων που κατέχει το Ευρωσύστημα εξετάζει η κυβέρνηση, όπως παραδέχτηκε ο κ. Χρ. Σταϊκούρας, ο οποίος έκανε μάλιστα λόγο για πιθανή ανάγκη κάλυψης «χρηματοδοτικού κενού». Ο κ. Σταϊκούρας τόνισε, ωστόσο, ότι δεν υπάρχουν σκέψεις στην ελληνική κυβέρνηση για νέα αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους. Ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών, απαντώντας σε γραπτή ερώτηση της βουλευτού των Ανεξάρτητων Ελλήνων, Μαρτί Κόλλια-Τσαρουχά, σχετικά με επικείμενη αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, έπειτα από πιέσεις των δανειστών, αναγνώρισε την πιθανότητα δημιουργίας χρηματοδοτικού κενού. Συγκεκριμένα, σημείωσε ότι «οι προβλέψεις της Ε.Ε. εμπεριέχουν» δανεισμό της Ελλάδας από τις αγορές ομολόγων ύψους 7,6 δισ. ευρώ για το 2015 και 3 δισ. ευρώ για το 2016» αλλά «τα ποσά αυτά ενδεχομένως να αυξηθούν, εφόσον το πρωτογενές έλλειμμα και τα έσοδα από τις αποκρατικοποιήσεις αποκλίνουν από τους στόχους που έχουν τεθεί». Σε μια τέτοια περίπτωση, όπως εξήγησε, θα δημιουργηθεί ανάγκη κάλυψης του «χρηματοδοτικού κενού», κάτι που μπορεί να αντιμετωπιστεί με την αποπληρωμή των ελληνικών ομολόγων σε μεταγενέστερο χρόνο. [SID:6851474]



«Τα ποσά δανεισμού μπορεί να αυξηθούν εφόσον αποκλίνουν από τους στόχους.»

Χρήστος Σταϊκούρας, αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών

του χρηματοδοτικού κενού, «χωρίς να επιβαρυνθούν οι Ευρωπαίοι φορολογούμενοι», κύκλοι του ΥΠΟΙΚ απάντησαν ότι αυτό θα συμβεί «μέσω των ομολόγων που κατέχει η ΕΚΤ». Υπονοούν, συγκεκριμένα, την επιμήκυνση της διάρκειας των ομολόγων που κατέχει η ΕΚΤ και λήγουν στη διετία 2015-2016, δηλαδή να μετατεθεί δηλαδή για αργότερα η λήξη τους. Εναλλακτικά το άλλο σενάριο-το οποίο όμως ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Μάριο Ντράγκι, το έχει αποκλείσει- είναι η αποπληρωμή της αξίας των ομολόγων, στις τιμές απόκτησής τους από τη

να διαμορφωθεί εντός των στόχων. Το κόστος της επιπλέον χρηματοδότησης για την επιμήκυνση αφορά στην κάλυψη των επιπλέον δανειακών αναγκών του Δημοσίου, για τη διετία 2015-2016, όταν το Δημόσιο εκτιμάται ότι δεν θα μπορεί να καλύψει τις υποχρεώσεις του για λήξεις ομολόγων, με δανεισμό από τις αγορές. Στη συγκεκριμένη διετία, λήγουν ομόλογα που κατέχει η ΕΚΤ και οι άλλες εθνικές κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης, ύψους 12,1 δισ. ευρώ. Τα ομόλογα αυτά είχαν ανταλλαγεί πριν από το PSI και διατήρησαν



«Ο υπουργός Οικονομικών, Γιάννης Στουρνάρας, για πρώτη φορά παραδέχτηκε, χθες, ότι, σε περίπτωση που η Ελλάδα λάβει διετή επιμήκυνση του προγράμματος οι επιπλέον ανάγκες χρηματοδότησης θα κυμανθούν μεταξύ 13 και 15 δισ. ευρώ.»

## Οι κινήσεις των Ταμείων

▼ Τα ασφαλιστικά ταμεία δεν προέβησαν σε αγορές ομολόγων από τη δευτερογενή αγορά ομολόγων, αγοράζοντας ομόλογα που ρευστοποιούσαν ξένοι θεσμικοί, επιστημάνει η Τράπεζα της Ελλάδος, με αφορμή το θέμα που προέκυψε από την ερώτηση που κατέθεσε στη Βουλή ο βουλευτής της ΝΔ, Προκόπης Παυλόπουλος. Όπως τονίζεται στην απάντηση της ΤτΕ, «ελέγχεται ως εσφαλμένο το συμπέρασμα ότι τα ασφαλιστικά ταμεία ήταν αγοραστές, και μάλιστα από τη δευτερογενή αγορά, πολύ μεγάλου αριθμού ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου. Οπως προκύπτει από τα στοιχεία που έχει ανακοινώσει η ΤτΕ, που αφορούν στον εγκώριο τομέα, στη διετία τέλος 2009 - τέλος 2011 παρατηρείται μείωση της ονομαστικής αξίας των ομολόγων του ελληνικού Δημοσίου που διακρατούσαν τα ασφαλιστικά ταμεία κατά περίπου 2,5 δισ. ευρώ, από 25,9 δισ. ευρώ στις 31/12/2009, σε 23,4 δισ. ευρώ στις 31/12/2011. Σε ό,τι αφορά την αύξηση των τοποθετήσεων της ΤτΕ σε ελληνικά ομόλογα, οφείλεται σε αγορές ομολόγων που πραγματοποιήθηκαν μετά την ενεργοποίηση και για την υλοποίηση του Προγράμματος Αγοράς Ομολόγων που αποφασίστηκε από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Σε ό,τι αφορά το χαρτοφυλάκιο του εξωτερικού τομέα, μειώθηκε, από 194,6 δισ. ευρώ στο τέλος του 2009, σε 174,3 δισ. ευρώ στο τέλος του 2010 και σε 152,2 δισ. ευρώ στο τέλος του 2011 και όχι κατά 106 δισ. ευρώ. Η μείωση οφείλεται τόσο στην εξόφληση ομολόγων, που έληξαν στη συγκεκριμένη περίοδο, όσο και σε πωλήσεις μέσω της δευτερογενούς αγοράς.

## Πιθανή η απόκλιση από το στόχο του 120%

▼ «Με στόχο την κάλυψη του χρηματοδοτικού κενού και δεδομένου ότι κατά την περίοδο 2013-2016 οι λήξεις των ομολόγων που κατέχει το Ευρωσύστημα ανέρχονται σε 28 δισ. ευρώ περίπου, θα εξεταστεί η δυνατότητα μετακύλισης των λήξεων τους, εντός του πλαισίου και των νομικών περιορισμών της συνθήκης της Λισαβόνας για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης», αναφέρει ο κ. Σταϊκούρας στο έγγραφο που διαβιβάστηκε στη Βουλή. Παραδέχτηκε, μάλιστα, και ενδεχό-

μενο να υπάρξει απόκλιση από το στόχο για μείωση του χρέους στο 120% του ΑΕΠ το 2020. «Η μελέτη βιωσιμότητας του χρέους, που δημοσίευσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, περιλαμβάνει μια σειρά από υποθέσεις σε σχέση με την εξέλιξη του ΑΕΠ, την πορεία του ελλείμματος, τις αποκρατικοποιήσεις κ.λπ. Στο βαθμό που οι ανωτέρω υποθέσεις αποκλίνουν, ο λόγος χρέους/ΑΕΠ οδηγείται σε ποσοστό άνω του 120%», ανέφερε ο κ. Σταϊκούρας. Ο κ. Σταϊκούρας διέψευσε, ωστόσο, δημοσιεύματα του ηλεκ-

τρονικού Τύπου, που του απέδωσαν ότι η κυβέρνηση προτίθεται να προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του δημόσιου χρέους. «Τέτοιος όρος δεν εμπεριέχεται στο περιεχόμενο της απάντησης, μιας και δεν υπάρχει τέτοια σκέψη», ανέφερε χαρακτηριστικά. Εν τω μεταξύ, ο αναπληρωτής υπουργός Οικονομικών υπογράμμισε ότι, με βάση τις αποφάσεις των κρατών-μελών του Eurogroup της 21.2.2012, το εισόδημα που δημιουργείται από τα ομόλογα της ελληνικής κυβέρνησης που κα-

τέχει το Ευρωσύστημα θα συμβάλει στο κέρδος της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών. «Το κέρδος αυτό, κατά το μεγαλύτερο μέρος του, επιστρέφεται στην Ελλάδα αφενός μέσω της πρόσθετης αναδρομικής μείωσης των επιτοκίων της Ελληνικής Δανειακής Διευκόλυνσης, έτσι ώστε το περιθώριο (spread) να φτάσει στις 150 μονάδες βάσης, που θα συμβάλει στη μείωση του χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά 2,8 μονάδες το 2020 και θα μειώσει τις χρηματοδοτικές ανάγκες κα-

τά περίπου 1,4 δισ. ευρώ στην περίοδο του προγράμματος και αφετέρου από την επιστροφή των προαναφερόμενων κερδών των εθνικών κεντρικών τραπεζών προς την Ελλάδα, το συνολικό ποσό των οποίων αναμένεται να ανέλθει έως το 2020 στα 4,1 δισ. περίπου, συμβάλλοντας τόσο στη μείωση του χρέους κατά 1,8 ποσοστιαία μονάδες, όσο και στη μείωση των χρηματοδοτικών αναγκών κατά τη διάρκεια του προγράμματος, κατά 1,8 δισ. ευρώ περίπου», αναφέρει ο κ. Σταϊκούρας.

Δεν θα είναι υποψήφιος στις εκλογές



Ο Ιταλός πρωθυπουργός, Μάριο Μόντι, δήλωσε ότι δεν θα είναι υποψήφιος στις εκλογές που θα γίνουν στη χώρα την άνοιξη. «Εγώ δεν θα είμαι υποψήφιος στις εκλογές», δήλωσε ο Μόντι σε συνέντευξή του στο CNN.

ESM

«Συνετές» επενδύσεις σχεδιάζει ο μόνιμος ευρωπαϊκός μηχανισμός στήριξης (ESM), ο οποίος αναμένεται να τεθεί σε λειτουργία από τον επόμενο μήνα. Σε σχετική ανακοίνωση αναφέρεται ότι θα επενδύσει κατά κύριο λόγο σε ομόλογα αξιολόγησης AA ή υψηλότερης.

Θωράκιση του ευρώ



Την ανάγκη να ληφθεί κάθε δυνατό μέτρο από τους Ευρωπαίους για τη θωράκιση του ευρώ επισήμανε ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε.

[Μαδρίτη] Εντονη η πολιτική κρίση από τις τάσεις ανεξαρτησίας κόντρα στην έκκληση της κυβέρνησης για εθνική ενότητα

## «Τρίζει» η Ισπανία από τις κινήσεις αυτονομίας των περιφερειών

Σε βαθιά πολιτική και κοινωνική κρίση εξελίσσονται τα προβλήματα χρέους της Ισπανίας, με την κυβέρνηση της Μαδρίτης να κρούει χθες τον κώδωνα του κινδύνου για «την τεράστια αστάθεια» που προκαλούν οι τάσεις για ανεξαρτησία στην Καταλονία, καθώς ο πρόεδρος της αυτόνομης περιοχής, Αρτούρ Μας, προκήρυξε πρόωρες εκλογές για τις 25 Νοεμβρίου. Ο κ. Μας είχε κατηγορήσει την προηγούμενη εβδομάδα την Ισπανία ότι «έχασε μια ιστορική ευκαιρία», αρνούμενη να διαπραγματευθεί μια δημοσιονομική αυτονομία για την περιφέρειά της, που αντιστοιχεί στο 1/5 της ισπανικής οικονομίας, αποτελεί όμως και την περιοχή με το μεγαλύτερο χρέος. Το συντηρητικό κόμμα CiU του Αρτούρ Μας αναμένεται να εξασφαλίσει την απόλυτη πλειοψηφία στις τοπικές εκλογές, επιτρέποντάς του να προωθήσει το αίτημά του για ανεξαρτησία της περιφέρειας, επιφέροντας νέο πλήγμα στον Ισπανό πρωθυπουργό, Μαριάνο Ραχόι, που έχει απευθύνει έκκληση για εθνική ενότητα, ώστε να αντιμετωπιστεί η κρίση χρέους που πλήττει την Ισπανία. Η αντιπρόεδρος της ισπανικής κυβέρνησης, Σοράγια Σάενς ντε Σανταμαρία, κάλεσε τον Μας «να στοχαστεί βαθιά τη στιγμή που ζει η χώρα μας, να σκεφτεί καλά τις προτεραιότητες του πληθυσμού», δήλωσε στον ισπανικό ραδιοσταθμό Cadena Ser, επιμένοντας στη σοβαρή οικονομική κρίση που διέρχεται η Ισπανία. «Του ζητώ να σκεφτεί πολύ περισσότερο τους ανέργους της Καταλονίας απ' ό,τι τα αιτήματά για ανεξαρτησία, επειδή με αυτές τις κινήσεις προσθέτει μια νέα κρίση στην κρίση», τόνισε η κ. ντε Σανταμαρία.

Αναφερόμενη στο ενδεχόμενο ενεργοποίησης των μηχανισμών και παρέμβασης της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στις αγορές ομολόγων, η κ. ντε Σανταμαρία διευκρίνισε ότι «κρεί-

άζεται να γνωρίζουμε σε ποιο βαθμό θα παρέμβει η ΕΚΤ στη δευτερογενή αγορά. Για να λάβει κανείς μια απόφαση, χρειάζεται να γνωρίζει όλες τις παραμέτρους», δήλωσε. Εξάλλου, και ο Γερμανός υπουργός Οικονομικών, Βόλφγκανγκ Σόιμπλε, επανέλαβε χθες ότι η Ισπανία δεν

### > Στην Πορτογαλία και την Ιταλία

Με «μπαράζ» κινητοποιήσεων αναμένεται να βρεθεί αυτή την εβδομάδα και η πορτογαλική κυβέρνηση, με νέες κινητοποιήσεις κατά τις πολιτικές λιτότητας που εφαρμόζει ο πρωθυπουργός, Πέδρο Πάσους Κοέλιου, και παρά την αναδίπλωσή του όσον αφορά στις αμφισβητούμενες περικοπές μισθών. Δυσοίωνα είναι η κατάσταση και στην Ιταλία, με τον εμπορικό σύλλογο Confindustria να προβλέπει ότι η κατανάλωση των Ιταλών πολιτών αναμένεται να μειωθεί φέτος κατά 3%. Σύμφωνα με υπολογισμούς των καταναλωτικών ενώσεων Adusbef και Federconsumatori, η μείωση της κατανάλωσης αντιστοιχεί σε μείωση των δαπανών από τους Ιταλούς πολίτες κατά 35,5 δισ. ευρώ. «Κάθε οικογένεια θα περικόψει 1.480 ευρώ», εκτιμούν οι ενώσεις.



Ο τέως πρωθυπουργός, Σίλβιο Μπερλουσκόνι, κατηγορήσε τον Μάριο Μόντι ότι υπέκυψε στις γερμανικές πιέσεις όταν επέβαλε τα μέτρα λιτότητας.

χρειάζεται νέο πρόγραμμα διάσωσης, απλώς να επανακτήσει την εμπιστοσύνη των αγορών. Σύμφωνα με το Γερμανό υπουργό Οικονομικών, η Μαδρίτη σημειώνει πρόοδο στην πορεία εφαρμογής των μεταρρυθμίσεων. Την ίδια στιγμή, και η Ανδαλουσία ανακοίνωσε χθες πως εξετάζει το ενδεχόμενο να ζητήσει τη σύγκληση 4,89 δισ. ευρώ από το Ταμείο Ρευστότητας των Αυτόνομων (FLA). Εάν υποβάλλει επισήμως αίτημα, θα είναι η τέταρτη ισπανική περιφέρεια που θα προσφύγει στο ταμείο, που έχει συστήσει η κυβέρνηση για τη χρηματοδότηση των αυτόνομων περιοχών που αντιμετωπίζουν προβλήματα.

### Θύελλα αναδράσεων

Τα μέτρα λιτότητας που εφαρμόζει η κυβέρνηση Ραχόι έχουν ήδη ξεσηκώσει «θύελλα» αντιδράσεων. Οι ισπανικές αστυνομικές δυνάμεις απαγόρευσαν χθες την πρόσβαση στο Κοινοβούλιο προς αποφυγήν επεισοδίων από τις εκδηλώσεις διαδηλωτών που κατέβηκαν χθες στους δρόμους της Μαδρίτης, υποστηρίζοντας ότι η οικονομική κρίση «απήγαγε» τη δημοκρατία. Παρά τις αντιδράσεις των πολιτών, η κυβέρνηση Ραχόι αναμένεται την Πέμπτη να ανακοινώσει νέο «γύρο» μέτρων λιτότητας κατά την παρουσίαση του προϋπολογισμού για το 2013. Οι ισπανικές αρχές κατάφεραν χθες να αντλήσουν 4 δισ. ευρώ μέσω της έκδοσης εντόκων γραμματίων, με τις αποδόσεις όμως να ενισχύονται οριακά σε σύγκριση με την αντίστοιχη δημοπρασία ένα μήνα πριν.

### Σκληρό το Βερολίνο

Στην ανάγκη να συνεχιστούν οι επώδυνες διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις στα κράτη-μέλη της Ευρωζώνης συμφωνήσαν κατά τη συνάντησή τους στο Βερολίνο η Γερμανίδα καγκελάρια, Άνγκελα Μέρκελ, και ο πρόεδρος

Ο πρόεδρος της αυτόνομης περιοχής, Αρτούρ Μας, προκήρυξε πρόωρες εκλογές για τις 25 Νοεμβρίου, ενώ κατηγορήσε πρόσφατα την Ισπανία ότι «έχασε μια ιστορική ευκαιρία», αρνούμενη να διαπραγματευθεί μια δημοσιονομική αυτονομία για την περιφέρειά της.



Η αντιπρόεδρος της ισπανικής κυβέρνησης, Σοράγια Σάενς ντε Σανταμαρία, κάλεσε τον Μας «να στοχαστεί βαθιά τη στιγμή που ζει η χώρα, να σκεφτεί τις προτεραιότητες του πληθυσμού» και του ζήτησε «να σκεφτεί πολύ περισσότερο τους ανέργους».



της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, Μάριο Ντράγκι, τονίζοντας ότι μόνο έτσι θα καταφέρει η νομισματική ένωση να βγει από την κρίση ισχυρότερη και ανταγωνιστική. «Η καγκελάριας και ο πρόεδρος της ΕΚΤ συμφώνησαν ότι απαιτείται περισσότερο προθυμία για εφαρμογή μεταρρυθμίσεων προκειμένου η Ευρωζώνη να καταστεί πιο ανταγωνιστική και να ανακτήσει την αξιοπιστία της», ανέφερε ανακοίνωση της καγκελάριας.

Νωρίτερα από το βήμα συνεδρίου της Ομοσπονδίας Γερμανικών Βιομηχανιών (BDI) η κα Μέρκελ παραδέχθηκε ότι η Γερμανία «δεν είναι νησί», δεν αποσυνδέεται από τις ευρωπαϊκές εξελίξεις, γι' αυτό και οφείλει να δώσει τη μάχη για μια ενωμένη Ευρώπη. Επανάλαβε, όμως, την αντίθεσή της στην προοπτική αμοιβαιοποίησης των χρεών. Παράλληλα, σημείωσε ότι οι αγορές ανησυχούν για τη μακροπρόθεσμη δυνατότητα κάποιων κρατών-μελών να αποπληρώσουν το χρέος τους, υπογραμμίζοντας πως χρειάζεται ανταχία απ' όλους προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κρίση.

Από την πλευρά του, ο πρό-

### Πιο δυσοίωνες προοπτικές βλέπει ο S&P

Περισσότερο δυσοίωνες προδιαγράφονται οι προοπτικές για την οικονομία της Ευρωζώνης, με τον οίκο αξιολόγησης Standard & Poor's να αναθεωρεί πτωτικά τις προβλέψεις του για φέτος και το 2013, κίνηση την οποία αναμένεται να ακολουθήσει σύντομα και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), εν μέσω αβεβαιότητας για την ικανότητα των Ευρωπαίων διαμορφωτών πολιτικής να ανταποκριθούν στις δεσμεύσεις τους και να βάλουν τέλος στην κρίση χρέους.

Ο οίκος S&P αναμένει τώρα για την οικονομία της Ευρωζώνης συρρίκνωση 0,8% αντί για 0,7% για φέτος, ενώ για το 2013 προβλέπει μηδενική ανάπτυξη από 0,3% που είχε προβλέψει νωρίτερα, γεγονός το οποίο σημαίνει ότι η ανάπτυξη θα καθυστερήσει μέχρι το 2014. Ειδικότερα, ο οίκος προβλέπει ακόμη ένα έτος ιδιαίτερα αναίμακτης ανάπτυξης το 2013 σε Γαλλία και Βρετανία, περαιτέρω συρρίκνωση σε Ιταλία και Ισπανία, ενώ διαπιστώνει ότι στις μικρότερες ανοικτές οικονομίες της Ευρώπης, όπως Ελβετία, Σουηδία και Βέλγιο η ανάπτυξη συνεχίζει να παρουσιάζει κάποιες αντιστάσεις απέναντι στην κρίση. Για την Ισπανία, ο S&P αναμένει για φέτος συρρίκνωση 1,8% και 1,4% για το 2013, ενώ για την Ιταλία συρρίκνωση 2,4% και 0,6% αντίστοιχα. Σύμφωνα με τον οίκο, οι νέες ζοφερές προβλέψεις για την Ευρωζώνη και κυρίως τις ασθενέστερες χώρες-μέλη της δεν επηρεάζουν τις αξιολογήσεις του. Ο S&P κάνει αναφορά και στις αγορές ομολόγων, επισημαίνοντας ότι έχουν αποσταθεροποιηθεί αφότου η κεντρική τράπεζα της Ελβετίας αγόρασε τους πρώτους επτά μήνες του 2012 ομόλογα κωρών του «πυρήνα» του ευρώ αξίας που εκτιμάται γύρω στα 80 δισ. ευρώ. Οι αγορές αυτές συνέβαλαν, σύμφωνα με τον οίκο, στην κατακόρυφη πτώση του κόστους δανεισμού Γαλλίας και Γερμανίας στη διάρκεια του 2012. Ωστόσο, η κεντρική τράπεζα της Ελβετίας διέψευσε την αναφορά του οίκου, χαρακτηρίζοντάς την άστοχη και λανθασμένη, καθώς αγνοεί βασικά στοιχεία [SID:6850725]

εδρος της BDI, Χανς Πέτερ Κάιτελ, εστίασε μέρος της ομιλίας του στην Ελλάδα, τονίζοντας ότι θα πρέπει να χαραχθούν «νέοι δρόμοι» για τη χώρα και να οικοδομηθεί ένα νέο κράτος μέσα στην επόμενη δεκαετία. Στην κατεύθυνση αυτή, υποστήριξε, η Ελλάδα θα πρέπει να παραιτηθεί αναγκαστικά από ορισμένα κυριαρχικά δικαιώματα, αφήνοντάς τα στα χέρια ξένων εμπειρογνομόνων. Αναφερόμενος στο πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων, σημείωσε ότι προς το παρόν δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν «λογικές τιμές», ενώ είπε ότι θα μπορούσαν να υποθηκευθούν μελλοντικά κέρδη των ιδιωτικοποιήσεων ως αντίτιμο για την άμεση οικονομική βοήθεια.

Στο ίδιο συνέδριο ο κ. Ντράγκι υπεραμύνθηκε των σχεδίων της ΕΚΤ για απεριόριστες αγορές ομολόγων, σημειώνοντας ότι είναι στο χέρι των κυβερνήσεων τώρα να συμπληρώσουν τις κινήσεις της κεντρικής τράπεζας με αποφασιστική δράση. «Η τρέχουσα βελτίωση του κλίματος δεν σημαίνει ότι λύσαμε τα προβλήματα», προειδοποίησε. [SID:6851036]